

Lepolassi

Lämpimänä kesäpäivänä tämä amerikkalaistyyppinen lepotuoli on oivallinen paikka lekotteluun.

LÄNNESTÄ

Ilman jalkatukeakin pihatuoli on kaunis. Se kutsuu rauhallisen hetken viettoon.

Lepotuoli näiden sivujen kuvissa on amerikkalais-ten pihamaiden klassikko. Kaareva istuin ja selkänöja tekevät siitä unelmatuolin. Tässä tuolin teko-ohjeet. Tarvikkeet siihen saa 70 eurolla.

Ei olisi lainkaan yllätys, jos tästä amerikkalaistyypisistä leikottelu-
tuolista tulisi suuri hitti pohjois-
maisillekin pihaille. Kaikki mallituolin
tekoa seuranneet ihmiset ovat olleet ai-
van ihastuksissaan siitä, eivätkä vähiten
hinnan johdosta.

Tuolin puutavaran ja tarvikkeet saa
hieman ainevalinnoista riippuen 50–80
eurolla. Valmiista vastaavanlaisesta pi-
hatuolista joutuu maksamaan helposti
jopa kaksinkertaisen summan.

Tuoli on alkujaan kuuluisa amerikkala-
lainen muskokatuoli kaartuvien istuimien
ja selkänöjen. Sen leveät käsinojat tarjoa-
vat tilaa kesäjuomille tai vaikkapa huur-
teiselle olutlasille ja tekevät erillisen
pöydän melkein päteettömäksi.

Tuoli ja sen jalkatuki valmistetaan ko-
naan höylätystä mäntypuutavara-
sta. Erinomainen aine tuolin tekoon on läm-
pöpuu. Osaava ihminen tekee tuolin yh-
den viikonvaihteen kuluessa.

Tekemiseen liittyy se vaara, että in-
nostut tuolista niin, että olet kohta aloit-
tamassa monen tuolin tekoa.

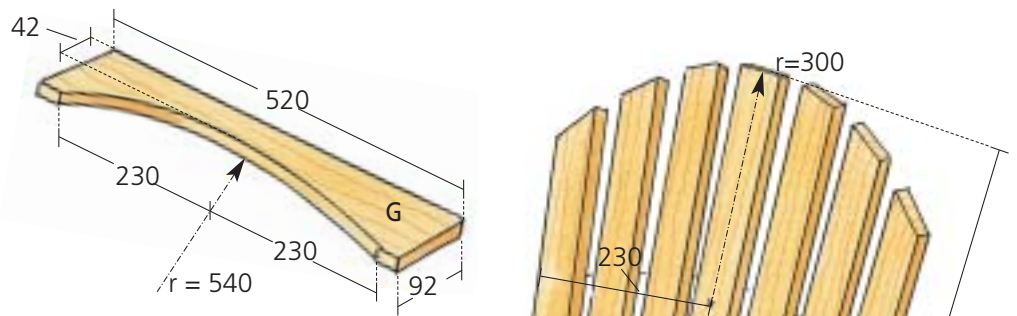
Silloin emme takaa, että edellämaitu-
tu viikonvaihteen aikataulu pitää. □

**Näin valmistuu
kaunis pihatuoli ...**

VINKKI

Pintakäsittely

Tuoli ja jalkatuki on käsitelty kahteen kertaan väritysmällä ja vielä kahdesti kuulavalla öljypuunsuojalla.

Selkänojan kaari saadaan aikaan kahdella kaarilistalla (H + G). Käytä lautta, joka sopii 430 ja 540 mm säteellä piirretyille kaarille ja sahaa kaaret pistosahalla.

Tuolin rakenne

Sivupuiden (A) ja käsi- nojan (E) muodot siirretään piirroksista mallineeseen, jonka avulla piirrotetaan listat. Tärkeää on, että istuimen kannatinlaudat ovat pareittain täysin samanlaiset.

Olemme tarkoituksella jättäneet pois kaiken matematiikan piirroksista ja lisänneet vain ne mitat, jotka muodostavat istuimen ja selkänojan kaaret ja kallistuskulmat.

Ensin valmistetaan kannatinlaudat (A), jotka ovat osa istuinta ja muodostavat myös takajalat. Ne valmistetaan 21 x 120 mm höylätystä mäntylaudasta. Kumpikin niistä on 100 cm pitkä. Siirrä mitat piirroksista toiseen lautaan ja sahaa se pisto- tai vannesahalla.

Valmista istuimen kannatinlautaa käytetään toisen kannatinlaudan mallina. Tai kolmannen ja neljännen, jos tehdään toinenkin tuoli. Huomaa myös lautojen etupää, joka on pyöristetty 90 mm säteellä ja sitten hiottu tai sahattu tasaiseksi aina 45 mm välein, jotta istuinlistat saavat suoran pinnan alle.

Myös etujalat ovat 21 x 120 mm mäntylautaa, mutta vain puolet sivupuiden pituudesta eli siis 500 mm. Alaspäin tulevat kulmat pyöristetään 30 mm säteellä. Sivupuiden ulkosyrjiin tulevat jalat

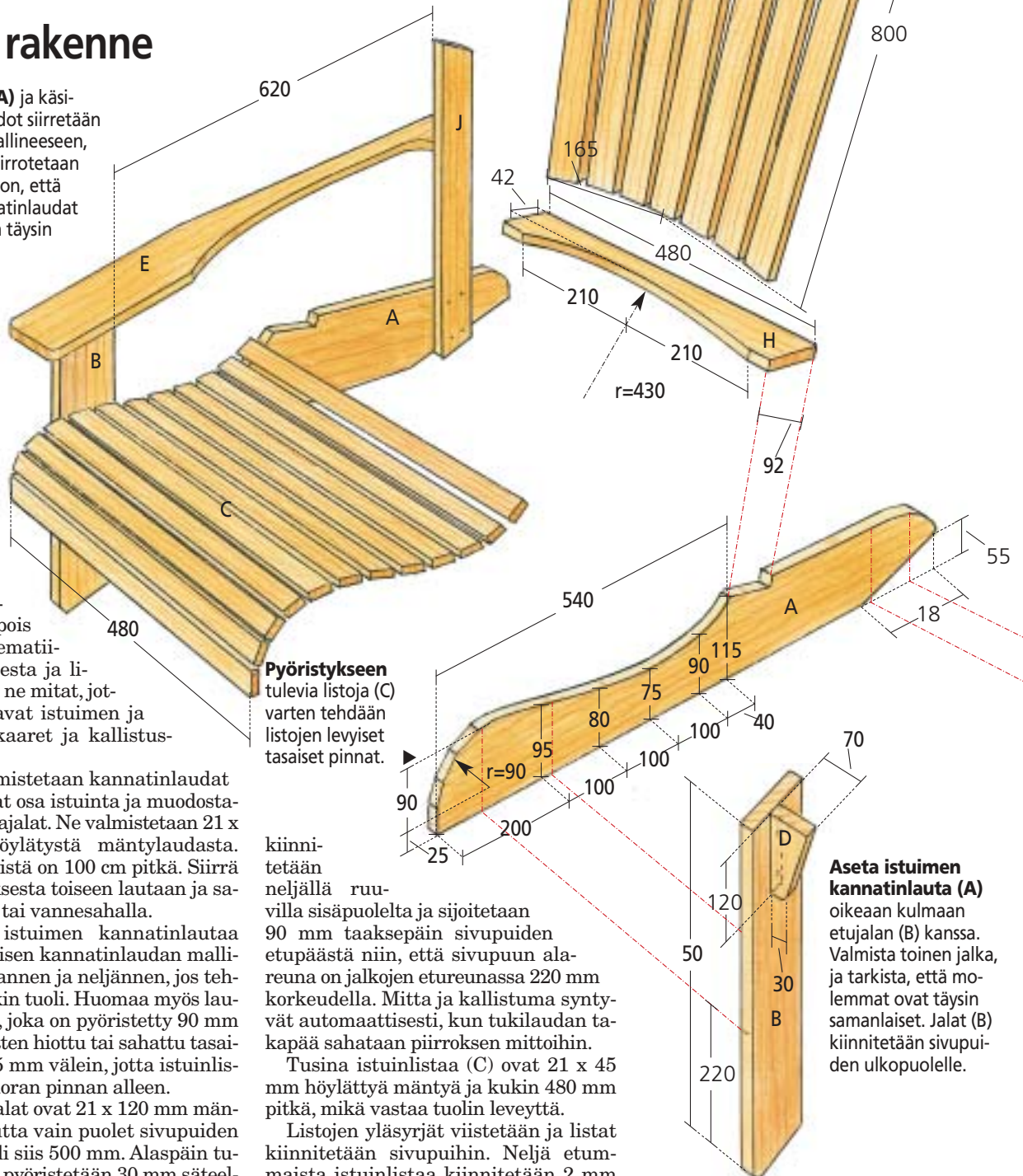
Pyöristykseen tulevia listoja (C) varten tehdään listojen levyiset tasaiset pinnat.

kiinnitetään neljällä ruuvilla sisäpuolelta ja sijoitetaan 90 mm taaksepäin sivupuiden etupäästä niin, että sivupuun alareuna on jalkojen etureunassa 220 mm korkeudella. Mitta ja kallistuma syntyvät automaattisesti, kun tukilaudan takapää sahataan piirroksen mittoihin.

Tusina istuinlistaa (C) ovat 21 x 45 mm höylättyä mäntyä ja kukin 480 mm pitkä, mikä vastaa tuolin leveyttä.

Listojen yläsyrjät viistetään ja listat kiinnitetään sivupuihin. Neljä etumaista istuinlistaa kiinnitetään 2 mm välein, loput 8 kpl 7 mm välein.

Aseta istuimen kannatinlauta (A) oikeaan kulmaan etujalan (B) kanssa. Valmista toinen jalka, ja tarkista, että molemmat ovat täysin samanlaiset. Jalat (B) kiinnitetään sivupuiden ulkopuolelle.

Tarveaineluettelo

Tuoli:

21 x 120 mm lautaa

- 2 kannatinlautaa (A), 1000 mm
- 2 jalkaa (B), 500 mm
- 2 käsinojaa (E), 850 mm
- 4 selkänojan listaa (F), 80 mm (halkaistaan ja höylätään 7 kpl mittaan 5 x 80 mm)

21 x 45 mm listaa

- 12 istuinlistaa (C), 480 mm

21 x 95 mm lautaa

- 1 selkänojan kaarituki (G), 520 mm
- 1 selkänojan kaarituki (H), 480 mm

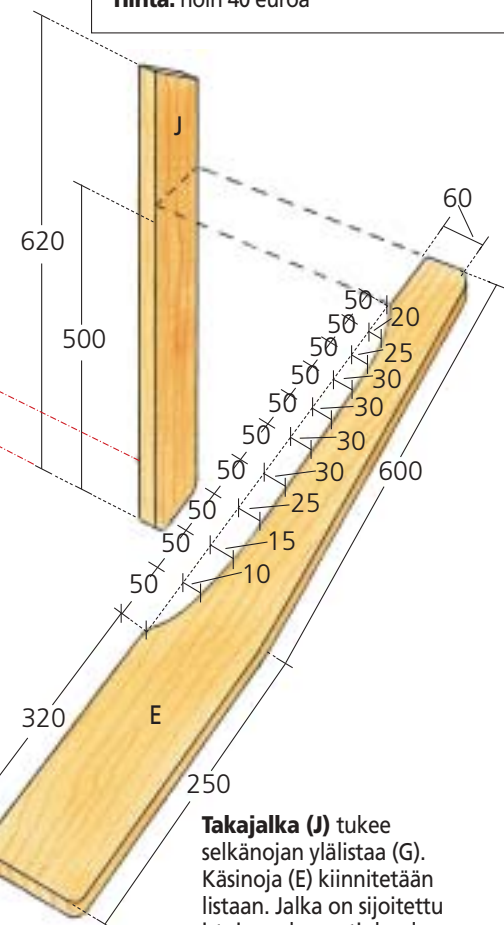
21 x 70 mm lautaa

- 2 tukilistaa (D), 120 mm
- 2 tukijalkaa (J), 620 mm

Muuta

- 40, 50 ja 80 mm yleisruuveja, mieluiten ruostumatonta terästä
- puunsuojaa ja/tai ulkomaalia

Hinta: noin 40 euroa

Takajalka (J) tukee selkänojan ylälistaa (G). Käsinoja (E) kiinnitetään istuimen kannatinlaudan sisäpuolelle ja asennetaan vasta, kun selkänoja on kiinnitetty sivupuuhun listan (H) läpi.

Istuimen kannattimet, jalat ja istuin

Istuimen kannatinlautojen (A) ja käsinojien (E) muodot siirretään piirroksesta ja sahaan pistosahalla. Voit tehdä piirroksen mukaan levykaavat, jos aiot valmistaa monta tuolia.

Kiinnitä istuimen kannatinlautoihin (A) pari istuinlistaa (C) eteen ja yksi väliaikaisesti selkänojan loveuksiin. Istuimen kaarevan etuosan listat kiinnitetään 2 mm välein (rako tukilaudan pinnassa). Tärkeää on myös tarkistaa, että rakenteen kulmat ovat suoria.

Kiinnitä kannatinlaudat (A) tilapäisesti liimapuristimilla pöytään. Mittaa jalan (B) paikka 90 mm kannatinlautojen etupäästä alkaen. Kun jalat ovat pystysuorassa pöytälevyyn nähden, kannatinlautojen alasyrjät ovat 220 mm korkeudella.

Etujalka (B) on kiinni kannatinlaudan (A) ulkosivussa. Se kiinnitetään liimalla sekä neljällä uppokantaisella 40 mm yleisruuvilla sisäpuolelta kannatinlaudan läpi.

Istuinlistat (C) kiinnitetään 50 mm ruuveilla kannatinlautojen (A) syrjiin. Esiporaa niille reiät ja upota kannat. Pidä listojen väleissä seitsemän millimetrin mittapaloja.

Pihatuolin valmistus jatkuu ... ►

Selkänojan osien teko ja kokoaminen

Selkänoja on koottu seitsemästä sauvasta (F) viuhkan muotoon. Listat ovat 21 x 50 mm tavaraa. Mitta ei ole vakiomitta, joten olemme halkaisseet 21 x 120 mm lautaa ja höylänneet sauvat mittaansa. Sauvat ovat 800 mm pitkiä ja niiden etusyrjät viistettyjä.

Selkänojan yläkaari sahataan vasta sitten, kun noja on koottu.

Sauvat kiinnitetään kahteen lautaan (G + H), jotka ovat 21 x 95 mm tavaraa. Alimman listan (H) leveys on sama kuin istuinlistojen (C) eli 480 mm, mikä sopii niiden tukilautoihin sahattuihin loveuksiin. Ylälistan (G) pituus on 520 mm.

Kumpaankin listaan sahataan kaari, joka ulottuu 50 mm kohti keskiviivaa. Alimpaan listan kaaren säde on 430 mm ja ylemmän 540 mm.

Selkänojan keskimäinen sauva sijoitetaan tarkalleen kaaren keskikohtaan ja samalla suoraan kulmaan alalistan kanssa.

Sauvaan kiinnitetään ylälistaa myös tarkalleen kaaren keskikohtaan 480 mm etäisyydelle alalistasta.

Sitten sijoitetaan kolme sauvaa molemmin puolin keskisauvaa (alalistassa sauvojen välit ovat vain pari millimetriä). Kun sauvat levittää viuhkaksi, nii-

den väleiksi ylälistan kohdalla tulee noin 15 millimetriä ja yläpäiden tasalla noin 25 millimetriä.

Sauvat kiinnitetään uppokantaisilla 50 mm yleisruuveilla.

Ylhäällä piirretään selkänojan kaari 300 mm säteellä. Helpointa on piirtää kaari ensin pahville ja käyttää sitten pahvia mallineena piirrettäessä kaarta selkänojan taustapuolelle. Sahaa kaari pistosahalla ja hio hiomapaperilla.

Kaarituet (G + H) sahataan kaareviksi annetuilla säteillä. Tee malline, jos aiot valmistaa useita tuoleja. Ylin lista viistetään ja kulmia pyöristetään hieman.

Keskisauvan (C) molemmin puolin levitetään kolme sauvaa kuin viuhkaksi.

Alhaalla sauvojen välit ovat vain pari millimetriä, ylinä noin 25 millimetriä. Huomaa, että reunimmaisetsauvat jäävät noin 30 mm ylemmän kaarituen päistä sisäänpäin.

Siirrä selkänojan kaarevan ylätuen muoto kovalevystä tai tukevasta kartongista leikkaamaasi kappaleeseen 300 mm säteellä ja piirrä kaari takatukilautaan näin syntyneen kaavan avulla.

Tuolin kokoaminen

Selkänoja kiinnitetään alalistan (H) läpi istuimen kannatinlautojen loveuksiin kahdella ruuvilla kummaltakin sivulta.

Kun selkänojan kallistus on oikea (noin 60° vaakasuorasta lattiasta mitattuna), se tuetaan kahdella listalla (J). Ne ovat 21 x 70 mm höylättyä lautaa ja noin 620 mm pitkät eli sama pituus, kuin etäisyys etujalkojen takareunoista tukilistojen etureunoihin.

Emme anna tarkkoja mittoja siitä syystä, että mitat saavat vaihdella muutamia millimetrejä. Sen sijaan tukijalkojen kallistuma sovitetaan selkänojan ylälistan mukaan pystysuoraksi lattiatasoon nähden.

Tukilistat kiinnitetään sisäpuolelta sivupuihin neljällä 40 mm yleisruuvilla kummaltakin puolelta. Ylälistan läpi ja tukijalkojen vinon pään läpi ruuvataan kaksi 80 mm yleisruuvia kummaltakin puolelta.

Käsinojat (E) on valmistettu 21 x 120 mm laudasta. Ne sahataan muotoonsa piirroksen mukaan sekä ruuvataan kiinni tukijalkoihin. Ne ruuvataan kiinni jalkojen yläpäihin ja tuetaan samalla pienillä palikoilla (D), jotka kiinnitetään jalkojen ulkosivuihin.

Selkänoja kiinnitetään 50 mm ruuveilla istuimen kannatinlautoihin (A) sahattuihin loviin. Selkänojan kallistuma on nyt noin 60° mitattuna vaakasuorasta lattiapinnasta.

Tukijalat sovitetaan korkeussuunnassa ja sahataan samaan kulmaan kuin selkänojan ylälistan kallistuma. Pidä lista pystysuorassa ja piirrä pitkin sivupuun alareunaa.

Jalkojen ulkosivuille kiinnitetään puiset tukipalat 50 mm yleisruuveilla. Palikat (D) tukevat käsinojaa.

Käsinoja (E) kiinnitetään takana 50 mm ruuveilla tukijalkoihin. Aseta käsinojan alareuna jalkojen yläreunan tasalle.

2 Ylä- ja alalistan välinen etäisyys on 480 mm. Käytä 480 mm mittaista levympalaa etäisyysmittana, jotta listat ovat koko ajan yhdensuuntaiset ja kulmat pysyvät suorina.

5 Sahaa selkänojan kaareva tukilauta, joka on samalla selkänojan listojen kiinnityslauta. Sahaa se kaavan tai harpilla piirretyn merkkiviivan mukaan pistosahalla. Hio lopuksi sen pinnat ja särvät numeron 180 hiomapaperilla.

3 Tukijalka ja selkänoja kiinnitetään toisiinsa 80 mm yleisruuveilla ja kosteutta kestäväällä liimalla. Esiporaa ruuveille reiät ja tee kannan upotukset.

6 Käsinoja on samassa linjassa jalkojen kanssa ja kiinnitetään niiden yläreunaan sekä tukipalaan 80 mm yleisruuveilla.

Näin rakennetaan jalkatuki

Kun nyt olet jo rakentamassa tuolia, niin miksi et tekisi saman tien siihen sopivaa jalkatukea!

Jalkatuki on kuin piste i:n päällä. Se rentouttaa tuolissa istujan täysin. Jalkatuen tukipuut ja jalat (A1 + B1) valmistetaan 21 x 120 mm laudasta.

Edessä jalkatuella on sama muoto kuin tuolin istuimella. Siten voit käyttää samaa mallinetta, kun neljän ensimmäisen listan kaari piirretään. Sitten seuraa piirros tukipuiden muodosta. Jalat on sijoitettu 90 mm päähän tukipuiden etupäästä,

kun tukipuun alareuna on sijoitettu 220 mm etäisyydelle jalan etureunassa. Toisin kuin tuolin istuinosassa jalat on sijoitettu tukilautojen sisäpuolelle.

Jalat ovat 310 mm korkeat etureunastaan ja sahattu vinoiksi tukilautojen alareunojen mukaan. 11 listaa (C1) ovat 21 x 45 millimetrin listaa ja niiden pituus on 480 mm.

Ennen kiinnitystä listojen yläpuolelle joutuvia kulmia on viistetty hieman. Niihin on porattu ruuvireiät ja ruuvinkantojen upotukset.

1 Jalkatuen jalka kiinnitetään tukipuun sisä sivuun. Mittaa 220 mm ylös jalan etureunasta ja 90 mm taakse jalan etureunasta. Kiinnitä jalka neljällä 50 mm ruuvilla. Tarkista, että jalka on pystysuorassa työpöydän pintaan nähden.

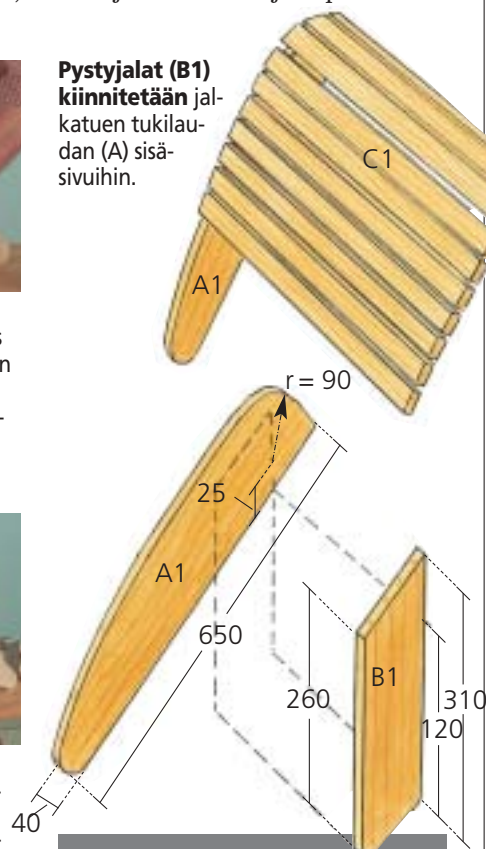

2 Kaksi tukipuuta ja jalat asetetaan vierekkäin 480 mm etäisyydelle toisistaan. Käytä kiinnityksessä apulautoja. Tarkista kulmien suoruus. Asenna listat edestä alkaen taaksepäin.

3 Istuimen kaarevan etuosan kohdalla listat kiinnitetään 2 mm välein tukilaudan tasalta mitaten. Loput listoista kiinnitetään 7 mm välein (käytä pieniä listanpätkiä mittapaloina).

Pystyjalat (B1) kiinnitetään jalkatuen tukilaudan (A) sisä sivuihin.

Tarveaineluettelo

Jalkatuki:

- 21 x 120 mm lautta
- 2 tukipuuta (A1), 650 mm
- 2 jalkaa (B1), 310 mm

21 x 45 mm listaa

- 11 listaa (C1), 480 mm

Muuta

- 50 mm ruostumattomia ruuveja
- puunsuojaa ja/tai ulkomaalia

Hinta: noin 10 euroa